

Szenvedés közben

Időpont: 1960. július 10. Szentháromság ünnepe utáni 4. vasárnap

Helyszín: Győr - Öregtemplom

Oltári ige: Máté 7,24-27

Igehirdetési alapige: Róma 8,18-23

Enekek: 380, 596, 782.

Mert azt tartom, hogy amiket most szenvedünk, nem hasonlíthatók ahhoz a dicsőséghez, mely nekünk megjelentetik.

Mert a teremtett világ sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését.

Mert a teremtett világ hiábavalóság alá vettetett, nem önként, hanem azért, aki az alá vetette.

Azzal a reménységgel, hogy maga a teremtett világ is megszabadul a rothadandóság rabságától az Isten fiai dicsőségének szabadságára.

Mert tudjuk, hogy az egész teremtett világ egyetemben fohászkodik és nyög mind idáig.

Nemcsak ez pedig, hanem magok a Lélek zsengejének birtokosai, mi magunk is fohászkodunk magunkban, várván a fiúságot, a mi testünknek megváltását.

Ima:

Urunk! Alattunk inog a föld, felettünk cikázik a villám és dörög az ég, mellettünk zeng a vihar és ömlik a zápor. Jaj, de bizonytalan ez az élet! Köszönjük, hogy Te ki akarsz menteni minket ebből a létbizonytalanságból és Igéd rendíthetetlen kösziklájára akarsz állítani minket. Kérünk, add meg, hogy Igéd által most is hadd álljunk melléd a kösziklára és hadd épüljünk rá és maradhassunk ott örökre kegyelmedből.

Ámen.

A felolvasott szakasz a szenvedésről szól. Sokféleképpen lehet a szenvedésről beszélni. Lehet bölcséleti alapon, erkölcsi-, tapasztalati alapon, élményszerűen. Az a szakasz, melyet felolvastam, nem egy ilyen szenvedő embernek szívfeltárása, panaszkodása, hanem elméleti fejtegetés a szenvedésről. Általában a szenvedő emberek nem szívesen hallgatják a szenvedésről szóló tanítást, mert rendszerint olyan emberek szoktak róla tanításképpen beszélni, akik maguk sokkal kevesebbet szenvedtek. Könnyű türelemről, a szenvedés csendes elhordozásáról beszélni egy olyan embernek, aki nyög, kínlódik éppen a gyötrelmek közepette, azért nagyon fontos, hogy az, aki szól, az személyileg miképpen viszonyul a szenvedéshez. Pál apostol írja ezt a tanítást és ez húzza alá és teszi nyomatékosá és súlyossá tanítását.

Mit mond a nagy szenvedő Pál apostol a világ szenvedőinek?

1. Ne felejtsd el, hogy a legnagyobb szenvedés a bűn!

A legnagyobb szenvedés a világon nem a büntetés, hanem maga a bűn. A felolvasott igében az utolsó vers így szól: „Nemcsak ez pedig, hanem magok a Lélek zsengejének birtokosai, mi magunk is fohászkodunk magunkban, várván a fiúságot, a mi testünknek megváltását.” Említettem már, hogy Pál apostol nagyon sokat szenvedett életében. Ha fellapozzuk a Bibliában 2Korintusi levelének 11. fejezetét és végig olvassuk az apostol szívének feltárást, melyben kis kószolót ad arról, hogy mi mindent kellett neki szenvedni, akkor az ember megborzad attól a sorstól, melyet neki végig kellett szenvedni. Egyetlen versben írja a következőket: „A zsidóktól ötször kaptam negyvenet egy híján” (2Kor 11,24). Ötször kapott 40-et egy híján, tehát ötször vertek rá 39-et, háromszor megostorozták, egyszer megkövezték úgy, hogy azt gondolták meghalt, s ott hagyták vérbe fagyva. Éveken át kínlódott börtönben; rablók zsákmányává lett, háromszor szenvedett hajótörést s éjt és napot mélységben töltött. Ha nekünk e szenvedések

közül nem így együtt, csak egyet vagy kettőt kellett volna szenvednünk életünkben, hogyan lenne telve a szánk panasszal, mit jajgatnánk: nézzetek rám, nekem mennyivel többet kellett nálatoknál szenvednem!?

Érdekes, hogy mikor Pál apostol a szenvedésről szól és a szakasz végén nem általában a világban jelentkező szenvedésekről, hanem arról a szenvedésről szól, melynek ő is részese, akkor csak egy szenvedést említ. Azt mondja: „... *mi magunk is fohászkodunk magunkban, várván a fiúságot, a mi testünknek megváltását.*” Itt olyan ember szenvedéséről beszél az apostol, aki nem ennek a világnak gyermeke, akit Isten kihívó kegyelme kihívott már a világból, aki megtért Urához, Krisztusához és hittel borult le a Golgota keresztre alá, a Szentlélek zengését kóstoló gyanánt kapta, ezekről és ezek között önmagáról mondja: a bűn a legnagyobb szenvedés a világon. Nem a fizikai fájdalom, nem az emberek által való meggyötörtetés, megaláztatás, hanem a bűn. A teljes váltság hiánya.

De hiszen ezen emberek életében el van már intézve a bűn! Kegyelmet kaptak Krisztus vére által. Bocsánatot kaptak. Hogy lehet az, hogy kínozza, gyöttri őket a bűn? Igaz, megváltott emberek, de még hiányzik a teljes váltság és a megszentelődési harc gyötrelmei között szenvednek az életben (Róm 7.). Még nem övék a mennyek koronája.

Hányszor kell nekünk magunknak is, ha egy kicsit beljebb nézünk lelki életünkben, ugyanazt tapasztalni, mint az apostolnak: Bocsánatot kaptunk, igaz, de Uram hol van a hála a bocsánatért? Tudom, milyen drága a kegyelem, melyet kaptam. Fiadnak kellett érte a kereszten megáldoztatni, szégyenfán meghalni, hol van a hála mindezért? Tudom eszemmel, mivel tartozom, talán ajkam is mondja a hála imádságát és zengi éneke a dicséretet, mégis milyen kevés, milyen semmi, milyen utolsó nyomorult a hálám azért a kegyelemért, amellyel Te hozzám fordultál. Tudom, hitben enyém, hiszek Uram, de hol a gyümölcs? Újra meg újra csak azt tudom mondani ennek a bizonyágtételnek folytatásaképpen könyörgő imádsággal: „*Uram! Légy segítségül az én hitetlenségemnek.*” (Mk 9,24). Ha a hit az, amiről Igéd beszél, ha az élő hitet gyümölcseről lehet megismerni, hogy élő-e vagy halott – hát, hol vannak akkor a hitem gyümölcsei? Olyan vagyok, mint az a fügefafa, mely egy-két fanyar gyümölcsöt terem csupán, de édes gyümölcsöt, melyet az én Uram Jézus Krisztusom keresett azon a fügefán, melyet megnézett mikor Jeruzsálembe ment a szenvedések útján s nem talált rajta, - nem talál rajtam sem gyümölcsöt. Vallom: Uram a Jézus Krisztus és szeretem, kívánom, hogy úr legyen egész életem felett, nemcsak nagy dolgokban, hanem az élet legkisebb jelenségeiben is és mindig rá kell jönnöm arra, mikor szívem rejtekei közül egy-egy feltárul, hol ezt, hol amazt nyitom szentséges színe előtt és figyelem: úrrá teszem-e életem mezején Jézus Krisztust, akkor új meg új sötét foltokat, területeket vagyok kénytelen felfedezni életemben, ahol és amelyek felett még nem úr, vagy nem egészen úr a Jézus Krisztus. – Tudom, míg e testben élek, bűnökkel való harcban élek, tudom, hogy minden elesésem után mehetek oda a Golgota keresztre alá, a vér alá kell menekülnöm, mely érettem hullott, az ma is bocsánatot, békességet adhat nekem, de Uram, látod, mindig mélyebben megroksadva, mindig nagyobb szégyenpírral arcomon mehetek oda és megint nem tudok mást imádkozni, másért könyörögni: Uram, moss meg engem és tégy fehérre, mint a hó. Tudom, hogy az én Uram erősebb, mint az ördög, mely újra és újra megkísért, tapasztalni vagyok kénytelen, ahogy kísért és elesem, hát hol van a győzelem életemben? Örök gátlások között bukdácsolok, hát hol a gátlás nélkül való, célegyenest előre törő keresztyén élet, amelyre úgy sóvárgom? Hol az Isten-fiúság, a teljes váltság?

Nem tudom, hogy abból, amit most az Igéből elmondottam, mi visszhangzott szívedben és tapasztaltad-e, hogy a bűn a legnagyobb szenvedés, de az én szívemben hatalmasan visszhangzott tanítása. Ez Igéből érzem, látom és mondom nektek is: e világon legnagyobb szenvedés a bűn, minden más eltölpül mellette.

2. Ne felejtse el, a szenvedés világjelenség!

Ez az apostol másik üzenete a szenvedő emberhez. Azt írja: „*Mert a teremtett világ hiábavalóság alá vetetett, nem önként, hanem azért, aki az alá vetette.* /26. vers/. Figyeljük meg, négy verset olvastam fel és mindegyik versben egyszer, tehát négyszer fordul elő a kifejezés: a teremtett világ. Az egész teremtett világban pedig benne van a növény-, állatvilág is és minden, ami Isten kezéből kikerült, amit szemünk lát, szemlél, vagy nem láthatunk, nem érzékelhetünk, de az egész teremtett világ szenved.

Szenved az embervilág is. Nincs ember kereszt nélkül. Az egyik talán úgy el tudja rejteni keresztjét bent a szíve mélyén, hogy az emberek csak irigykedve gondolnak boldogságára. De ha feltárná szívét úgy, ahogy nem tárja fel, akkor megdöbbenve látná a másik ember, hogy nem az az irigylésre méltó, hanem hozzáképest ő az irigylésre méltó ember. Vannak olyanok is, akik mellükre teszik, függesztik életük keresztjét, dicsekednek vele, vagy szánakozást akarnak ébresztetni maguk iránt. Vannak, akik csak ott sírnak, ahol senki sem látja, magányos kamrájukban sírják el Istennek fohászkodásaikat és nyögésüket. Hidd el: nincs ember kereszt nélkül! A szenvedés világjelenség!

Az apostol – mint említettem – az ember szenvedésén túlnéz s elmond olyan valamit, amit igazolni nem tudna, de amit szíve mélyén mégis érez és leírja. Az egész teremtett világ szenved és alá van vetve a rothadandóságnak, a halál és hiábavalóság rabsága alá. Neki szeme és füle van, hogy megértsen és meghalljon valamit abból a keserves nyögésből, melyben az egész teremtett világ is szenved és vár szabadulást. Mikor erről beszél, hallja az anyamadar zokogását kirabolt fészke miatt. Felül talán a fa leghajlékonyabb ágára, melyen fészke volt, de csak volt, mert valami ragadozó elrabolta kicsinyeit, vagy rakoncátlan gazfickó fosztotta meg tőlük s ahogy tudja, sírja bele nagy bánatát a levegőégbe, a nagy világba a magára maradt anyamadar.

A teremtett világ szenvedésében látja és hallja a vihar súlya alatt hajladozó fának nyögését a szélben, az ősszel haldokló erdő gyönyörű színpompáját, a lekasztott fű hervadt, kemencébe, vagy barom bendőjébe kerülő szenvedését. Ebben a szenvedésben benne van a tenger mormolása és háborgása is. A szenvedés világjelenség. Nem történik hát veled, sem velem semmi külön inzultus, valami egyéni rossz sors, Isten kezéből való különleges rosszakarat, mikor szenvedned kell e földön. Egyikünknek sincsen joga, neked sem és nekem sem, a legnagyobb gyötrelmem között sem azt mondani: Nincs a teremtésben vesztes, csak én!

Pál, a nagy szenvedő, mikor a szenvedésről tanít és szenvedni tanít bennünket, szeretne egy harmadik dolgot is a lelkünkre kötni:

3. Ne felejtse el, hogy mások szenvedése nagyobb!

Az ember hajlandó arra, hogy elismerje, hogy a szenvedés tényleg világjelenség, hogy minden, ami él egyformán szenved, de azért azt vallja, hogy az én szenvedésem a legnagyobb és mégis más. Hányan vannak, akik kevesebbet szenvednek, mint én! Honnan tudod ezt? Azért, mert sorsoddal való elégedetlenségedet igazolni szeretnéd, hát céltudatosan azokat az embereket keresed tekintetteddel, akikről tudod, vagy gondolod, hogy sokkal kisebb keresztet kell hordozniuk, mint neked, hogy milyen jó dolga van, neked meg milyen rossz?

Ne gondold, hogy Isten gyermekeinek nincsenek ilyen kísértései. Keresd fel a Zsoltárok könyvét, a zsoltáíró, a nagy panaszkodó ír arról: Miért van a gonosznak jószerencséje és Isten népének sok nyomorúsága? Miért sikerül azoknak minden, neki miért kell nagy kísértésekkel bajlalkodni? Keresd meg csak jobban a szenvedő embereket és meg fogod látni, mennyivel többen vannak azok, akiknek szemmel láthatólag nagyobb a keresztjük, mint a tied! Ha nagyon el vagy keseredve amiatt, hogy válladra jónak látta az Úr ráhelyezni a keresztet, akkor eredj csak el a kórházba, nézd meg a nyomorúságban, lázban égőket, fájdalom között kínlódókat, a

halál jegyeseit és meg fog halkulni ajkadon a panasz szava és feltör lelkedből: Sokkal többen vannak, akiknek szenvedése nagyobb, mint az enyém!

Gondol az apostol az egész teremtettségre is. Érdekes, hogy milyen kifejezésekkel jelöli meg az ember szenvedését és a teremtet világ szenvedését. A 19. versben azt mondja a világról: „sóvárog”, a 22-ben, hogy „nyög” – kínlódik, mint a szülő asszony. Az eredeti szövegben ez a kifejezés azt jelenti, mint mikor a szülő asszony a vajúdas, a szülés fájdalmát szenvedve világra szüli gyermekét. Ezek a fájdalmak azok, melyeket a teremtet világban lát az apostol. Ehhez képest, mikor a maga, vagyis az ember fájdalmáról, a keresztyén embernek fájdalmáról, a bűn felett való kesergéséről beszél anélkül, hogy annak jelentőségét csökkenteni akarná, ezt a kifejezést használja: mi pedig csak fohászkodunk! Pál rámutat: nem lehet a szenvedést valami mérlegeszközzel úgy megmérni, mely megmutatja a szenvedés nagyságát, mint a mérleg a súlyt, mert a szenvedés nagysága más tényezőkön is múlik. A teremtet világ szenvedésénél nem szabad elfelejteni, hogy azok ártatlanul szenvednek az ember bűnéért, azért van rothadandóság alá vetve. Miattunk szenved és hal meg. Mi pedig méltán szenvedünk. A teremtet világnak joga volna felháborodni az ember ellen, aki szenvedését okozta, az ember pedig csak lehajthatja fejét és azt mondhatja rá: megérdemeltem! A teremtet világnak sorsa a szenvedés, nekünk magunk okozta nyomorúságunk. Ezért hát ne felejtsd el: keresd meg azokat, mikor nagyon el vagy telve, vagy kenődve a saját szenvedéseid miatt, akiknek még nagyobb a szenvedése, mint a tied.

Itt nyilvánvaló, hogy szabad nekünk a legnagyobb szenvedőre, Jézus Krisztusra rámutatni. Hasonlítsd szenvedésedet Krisztuséhoz! Nem tudjuk, hogy Jézus Krisztust miért hagyta ki a római levélből ezen a ponton az apostol, de szabad nekünk arra rámutatni, az örökké sopánkodó, lázadozó embereknek: nézz csak arra, aki a keresztt alatt, a te kereszted és az én bűneim súlya alatt roskadozva járta a fájdalmak útját, halt kínos, szégyenletes halált a bitófán zokszó nélkül és akkor megtanulsz te is válladon kereszttel csendben járni.

4. Ne felejtsd el, hogy reánk dicsőség vár!

Olyan fontosnak tarja ezt a gondolatot e szakaszban az apostol, hogy egészen az elejére teszi: „Mert azt tartom, hogy amiket most szenvedünk, nem hasonlíthatók ahhoz a dicsőséghez, mely nekünk megjelentetik.” Nem tudjuk, milyen lesz az a dicsőség, mely vár ott Isten népére. János apostol, a mennyei Jelenések írója, foglalkozik azzal a dicsőséggel, mely reánk vár. Ebben a dicsőségben nemcsak az ember fog részesedni, hanem az egész teremtet világ is. Új ég és új föld lesz. Amikor olvassuk János látomásait, a Jelenések könyvének látnoka dadogó módon beszél valami köd- álomszerűen, de a ködön keresztül is olyan csodálatosan szép, olyan ragyogó, hogy nem könnyű leírni.

Azt sem tudjuk János szerint, hogy mi mivé leszünk. Levelében a szenvedő, bűn alatt gyötrődő, a teljes váltságért sóvárgó embereknek azt írja Pál apostol: „Amiket szem nem látott, fül nem hallott és embernek szíve meg se gondolt, amiket Isten készített az őt szeretőknek.” (1Kor 2,9). Ez nem halálvágy. Félremagyarázza ezeket az Igéket, az egész beállítást az az ember, aki ebből a világból való kiszakadást, halálvágyat lát. Mi tudjuk, nekünk itt a helyünk, amíg az Atya haza nem hív, de szabad úgy nézni erre a világra, mint ahol jövevények, vándorok, zsellérek vagyunk és utunk hazafelé vezet, ahol csodálatos dicsőségben lesz részünk. Lőhe Vilmos mondotta: „Aki megelégedett a földdel, az nem ismeri a mennyet.” Csodálatos dicsőségben lesz részünk, melyet nem lehet egy napon sem említeni azzal, amit itt nekünk szenvednünk kell. Valaki azt mondotta: mindaz, amit a földön egy ember szenved, az csak egy vízcsepp, ami pedig reánk ott vár, az az óceán.

Mikor az ember ezeket meggondolja, azt sem szabad elfelejteni, amiről az előbb énekeltünk: mindaz, ami e földön rossz és kellemetlen, az csak pár évtizedig tart, ideigvaló, a dicsőség örökkévaló, megszünhetetlenül a mienk.

Talán jobban megértünk ebből valamit, ha a tékozló fiú hazaérkezésére gondolunk. Megérkezik haza és amit el sem tudott képzelni, az vár otthon reá. Úgy képzelte, mikor bocsánatért könyörög, az Atya talán irgalmából befogadja a béresek közé és hálópelye valahol az istálló dikójában lesz, de mégis meglesz mindennapi kenyere és otthona és az is mennyivel dicsőségesebb lesz, mint a bűn szabadosságában élni a disznóvályú mellett. És nem ez vár reá! Várja: az atya kitárt két karja, a bűnbánat szavait lecsókoló kegyelem, az új elkészített ruha a szekrényben, az új saru lábára, ujjára aranygyűrű, asztal mellett az atya jobbán a hely és a csodálatos nagy öröm. Óh, ki tudja hányszor törölte meg szemét a tékozló fiú azon a nagy lakomán! Igaz-e ez, vagy csak álom, mely játszik velem? Hányszor nyúlhatott keze édesatyja keze után, igazán ott van-e mellette, vagy mindezt csak az álom játszatja vele? De nem álom, nem ábránd, nem hiú csalóka remény, valóság az a dicsőség, mely reánk, a tékozló fiakra vár, ha mint istenfiak hazaérünk és szemtől szembe látjuk az Atyát!

Uram, mit szántál nekünk?!

Ugye most már nem csodálkozol azon, ha az apostol ezek után azt mondja: a keresztyén ember nem állhat többé az éjszakában úgy, hogy ne tudjon a nappalról és ne érezze a hajnali levegőt. A keresztyén ember úgy szenvedjen, hogy mindig ezekre gondoljon – és mint Pál apostol tanítása mögött ott van az élet bizonyágtétele – tudjon bizonyágtétel lenni azzal, hogy éjszakában is hajnali vár és mikor legsötétebb az éjjel, tudja, akkor van legközelebb ahhoz, hogy felkel a nap a maga dicsőségében, beragyogja ezt a sötét világot és megjelennek az Istennek fiai.

Ámen.

Ima:

Örökkévaló Isten, szerető mennyei szent Atyánk! Leborulunk előtted és kérünk, bocsáss meg nekünk, hogy olyan pogánymódra szenvedünk. Úgy felfűjjük minden szenvedésünket, nagy inzultusnak érezzük, ami akaratunkat keresztezi, vagy valami fájdalmat okoz és mindig elfelejtkezünk arról, hogy megérdemljük. Óh, Urunk, mikor utolér ostorod, emberek teszik tövisessé életünk útját, vagy betegség gyötör minket, panaszkodunk s nem arra nézünk, ami igazán kínoz – sajnos, ami sokszor nem kínoz – saját bűnünkre. Könyörgünk Urunk, segíts, hadd tudjuk elmondani Jóbbal: *Megnémultam, „kezemet a szájamra teszem. Egyszer szoltam, de már nem szolok, avagy kétszer, de nem teszem többé!”* (Jób 39,37-38).

Urunk, hálát adunk azért, hogy Te nemcsak csendet parancsolsz a szenvedés alatt háborgó indulatok tengerének, hanem tanítást, vigasztalást adsz, nyitogatva szemünket mindazok meglátására, melyeket ennek az Igének tükrén keresztül meg akartál mutatni. Engedd, hogy akik lehorgasztott fejjel jöttünk, panaszkodó éneket szerettünk volna inkább énekelni, mint a Te dicséretedet, dicsérjünk, hogy milyen csodálatos örömhírt adtál evangéliumodban, hogy a földi szenvedés után minket a hajnal vár és meglátogat minket a naptámadat a magasságból és mienk lesz a dicsőség a Te kegyelmedből.

Kérlek, adj szívünkbe mindig csendességet, ha valami nem úgy megy, ahogyan mi elképzeltük. Hadd tegyük kezedbe a megérett magyar búzakalászt. Kérünk, adj alkalmas időjárást ahhoz, hogy amit terített asztalodra, erre a magyar földre ajándékoztál kenyér gyanánt a következő esztendőre, azt hadd tudják betakarítani hombárokba. Kérünk, áldd meg mindazokat, akik ennek nehéz munkáját végzik, hadd tudjanak ők is a jövőbeni kenyér reménységével dolgozni, hordozni a nap hévségét, zápor mosását, kevés álmot, fáradtságot, mindent, mert szenvedésen át megyünk a dicsőségbe.

Ámen.